

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
directie Participatie
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum 13 april 2021
Behandeld door Martijn de Jong
Telefoonnummer 075 647 20 40
Ons kenmerk 20210402

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief dient de Vereniging Natuurmonumenten een zienswijze in op het Ontwerp Tracébesluit (hierna: OTB) PHS Alkmaar-Amsterdam (hierna: PHS A-A), dat sinds 3 maart 2021 ter inzage is gelegd.

Onze zienswijze spitst zich toe op twee onderdelen:

- 1) De 'onbewaakte' overgangen op het landgoed Nijenburg
- 2) Nieuwe plannen voor de overgang Kerkelaan/Belieslaan

De Vereniging Natuurmonumenten is eigenaar van het landgoed Nijenburg, lokaal bekend als het Heilooërbos. Onze organisatie is dan ook direct belanghebbende bij de plannen zoals opgenomen in het Ontwerp Tracébesluit, aangezien de spoorweg dwars door onze eigendommen loopt.

Het Programma Hoogfrequent Spoor is één van de redenen dat de drie 'onbewaakte' spoorwegovergangen in het landgoed Nijenburg, moeten worden opgeheven. Met behoud van de 'onbewaakte' overgangen kan het treinverkeer immers niet worden geïntensiveerd en kan PHS A-A niet worden uitgerold.

Parallel aan de uitrol van PHS loopt een programma voor Niet Actief Bewaakte Overgangen (NABO's). Daarbinnen werken ProRail en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat samen aan de ambitie om in 2023 de openbaar toegankelijke NABO's te hebben opgeheven. Uitgangspunt voor de risicoanalyse die t.b.v. het OTB is uitgevoerd in 2019, is geweest dat de overwegen bij start van het PHS zijn opgeheven of voorzien zijn van een actieve beveiliging.

Aan Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Datum 13 april 2021
Ons kenmerk 20210402

In het OTB worden deze overgangen echter slechts benoemd als 'raakvlakproject', mogelijk omdat opheffing van de overgangen reeds is opgenomen in het NABO-programma. Hierdoor vallen maatregelen ter opheffing van de 'onbewaakte' overgangen niet binnen de scope van PHS A-A en het Ontwerp Tracébesluit. Dit is naar onze mening niet juist.

In de Beleidsagenda Spoorveiligheid 2020-2025 van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is namelijk beschreven dat de veiligheid op bestaande overwegen niet mag afnemen door ontwikkelingen op het spoor (zoals frequentieverhoging). Het 'Nee, tenzij' principe uit de Derde Kadernota Railveiligheid blijft onverminderd van kracht.

Dit houdt in dat de veroorzaker van toenemende onveiligheid op overwegen (bijvoorbeeld door de frequentieverhoging als gevolg van PHS A-A) ervoor verantwoordelijk is dat de veiligheid op en rondom overwegen wordt beheerst. 'De veroorzaker betaalt': de initiatiefnemer van ontwikkelingen die een negatief effect hebben op overwegveiligheid is verantwoordelijk voor het tijdig treffen van maatregelen om de afgenomen veiligheid te compenseren.

Er ligt dan ook een verantwoordelijkheid bij PHS A-A om de NABO's te beveiligen of, onder aanbieding van een alternatieve ontsluiting, (deels) op te heffen. Het feit dat ook vanuit het NABO-programma gestreefd wordt om deze overwegen op te heffen, doet niets af aan deze verantwoordelijkheid. Mocht de voortgang binnen het NABO-programma namelijk stagneren dan kan de treinfrequentie niet toenemen en kan het project PHS A-A niet verder.

Onze zienswijze is daarmee dat de drie NABO's op het Landgoed Nijenburg geen raakvlakproject betreffen, maar integraal onderdeel zijn van het PHS-project. De drie overwegen moeten dus in het OTB worden benoemd als randvoorwaardelijk voor de invoering van PHS op het traject Alkmaar — Amsterdam en de overwegen moeten dus wel degelijk onderdeel zijn van het OTB/deze tracéwet-procedure en opgenomen zijn in Artikel 1, Traject en Infrastructurele maatregelen en Tabel 1.

In een recent ontwerpatelier met o.a. ProRail, Natuurmonumenten, Provincie Noord-Holland, gemeente Alkmaar en gemeente Heiloo is voor de drie benoemde NABO's een voorkeursvariant naar voren gekomen, te weten:

- 1) opheffen particuliere overweg Westerweg en ontsluiting van woningen/bedrijven aan de westzijde van het spoor achterlangs richting Alkmaar,

Aan Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Datum 13 april 2021
Ons kenmerk 20210402

- 2) aanleg volwaardige fietstunnel t.h.v. Verlengde Kuillaan inclusief realisatie fietsverbinding Alkmaar-West naar Heiloo én ontsluiting van woning/bedrijf aan westzijde van het spoor achterlangs richting Alkmaar,
- 3) aanleg van voetgangerstunnel t.h.v. Stetlaan.

Het voorstel is om in samenspraak met deze partijen de voorkeursvariant nader uit te werken en deze onderdeel te maken van het OTB/deze tracéwet-procedure.

Kerkelaan/Belieslaan

Recent heeft het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heiloo een nieuw ontwerp vastgesteld voor de spoorwegovergang Kerkelaan – Belieslaan. Daarbinnen is een andere oplossing uitgewerkt dan in de risicoanalyse van 2019 is benoemd. De noodzaak tot het aanleggen van een in twee richtingen te berijden fietspad op de overweg is vervallen, waardoor het niet noodzakelijk is om een gedeelte van het bos aan de noordzijde van de weg te kappen.

Wij verzoeken u om de plannen in het Ontwerp Tracébesluit voor deze spoorwegovergang aan te passen, en geen tweerichtingenfietspad aan de noordzijde van de Kerkelaan en Belieslaan in de plannen op te nemen.

Concreet willen wij u vragen om de volgende teksten en bijbehorende tekeningen aan te passen:

tabel 1 op blz 10: OW05 Heiloo Kerkelaan/Belieslaan 45.85

te schrappen tekst: *Uitbreiden overweg met tweerichtingenfietspad noordzijde.* – *Aanleg tweerichtingenfietspad noordzijde Kerkelaan.*

Tabel 9 op blz 72: te schrappen tekst: *Uitbreiden overweg met tweerichtingenfietspad noordzijde. Aanleg tweerichtingenfietspad noordzijde Kerkelaan*

Blz 74: te schrappen tekst in omschrijving maatregelen, en opnemen omschrijving van het nieuwe plan:

Om de veiligheid op deze overweg te verbeteren wordt de overweg uitgebreid met een in twee richtingen te berijden fietspad en wordt een tweerichtingenfietspad aangelegd aan de noordzijde van de Kerkelaan.

Aan Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Datum 13 april 2021
Ons kenmerk 20210402

Ook indien er elders in het Ontwerp Tracébesluit naar een fietspad aan de noordzijde van Kerkelaan en Belieslaan wordt verwezen, willen wij u vragen om de tekst aan te passen, en de verwijzing naar dit fietspad uit het Tracébesluit te verwijderen.

Samengevat bestaat onze zienswijze uit het verzoek om zowel de drie spoorwegovergangen als randvoorwaardelijk voor de invoering van het PHS-project op te nemen als de voorkeursvariant voor het aanpassen van de drie onbewaakte spoorwegovergangen op Landgoed Nijenburg op te nemen in de definitieve versie van het Tracébesluit, en om verwijzingen naar een fietspad aan de noordzijde van Kerkelaan en Belieslaan uit het besluit te verwijderen.

Met vriendelijke groet,

Ing. A.T. Pander
Gebiedsmanager Noord-Holland Midden
Zaanweg 70C
1521 DM Wormerveer